

Handläggare

Björn Holgersson

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.nm@regeringskansliet.se

alexandra.venander@regeringskansliet.se

Ändrade bestämmelser om arbetstid för vattenverksamhet

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 8 december 2022 tagit emot ovanstående ärende för yttrande. Med anledning av detta vill SGU framföra följande.

Miljödepartementet lämnar lagförslag som syftar till att göra det möjligt att tillåta en arbetstid som överstiger tio år för utförande av arbeten för vattenverksamhet. Bestämmelsen föreslås begränsas till sådana arbeten som utgör ett led i verksamhet som tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse och av särskilda skäl inte kan slutföras inom tio år.

SGU förstår skälen att hålla nere tillåten arbetstiden och att grundregel är att tillåta tio år. PM formulerar följande argument: ”Miljöpåverkan från en verksamhet prövas inom ramen för en tillståndsprövning” samt att ”Ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska bygga på att bästa möjliga teknik tillämpas. Domstolens prövning ska vara någorlunda aktuell”.

SGU håller med departementet att det finns ett värde i att tillstånd hålls aktuella. SGU har samtidigt full förståelse för att vissa komplexa projekt redan tidigt kan se att det kommer att krävas längre arbetstider.

SGU anser att det behöver tydliggöras att det bör vara sökanden som ska argumentera för att projekt som är så komplexa att arbetstiden sträcker sig mer än tio år har så stor samhällsnytta att förlängd arbetstid kan tillåtas. SGU menar dock att det faktum att ett projekt är så komplext att det kräver längre arbetstid än 10 år oftast är en god indikation på att projektet är omfattande vilket inte sällan går i linje med projektets stora samhällsnytta.

SGU vill vidare påminna om att det inom vattenförvaltningen finns en definition på begreppet ”samhällsviktiga behov”, t.ex. vid tillämpningen av undantag för uppfyllande av miljö kvalitetsnormer. SGU vill lyfta möjligheten att synkronisera förslagets definition av samhällsnytta med de definitioner som redan finns där.

SGU ser vidare ett behov av att tillämpningen av längre arbetstid än 10 år får en borte gräns. En möjlig jämförelse tycker SGU är den tidsgräns som gäller för tillsynsmyndigheternas möjlighet att ompröva villkor. Tidsfristerna varierar mellan olika lagar och kan exemplifieras enligt följande:

- för tillstånd enligt MB löper fristen 10 år från det att tillståndet vann laga kraft
- för tillstånd enligt 1983 års vattenlag (VL) kan fristen vara mellan 10 och 30 år från det att tillståndet vann laga kraft. Tidsfristerna bestämdes i vattendom
- tillstånd enligt 1918 års vattenlag till vattenkraftverk eller vattenreglering för kraftändamål kan omprövas 30 år efter utgången av den byggnadstid som var bestämd i domen

Ett argument för en bortre tidsgräns är att det inom en sådan tid (ca 40 år) kan uppstå förändringar i hydrologisk regim som ställer helt nya krav på bedömning av arbetenas påverkan.

SGU har i övrigt inget att erinra mot förslaget formulering av reglerna för omprövning, möjligheter att framställa anspråk på ersättning för oförutsedda skador samt redovisade följdändringar med anledning av förslagen.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektören Anneli Wirtén.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även juristen Annika Israelsson deltagit. Statsgeologen Björn Holgersson har varit föredragande.

Anneli Wirtén

Björn Holgersson